

Opplysende doblinger og straffedoblinger

1 Doblinger

1.1 Hva er en dobling?

Når motstanderne har avgitt den siste meldingen som ikke er pass (eller dobling) har du lov til å ta i bruk doblingslappen. Tradisjonelt brukte man doblingslappen kun fordi man ikke hadde tro på motpartens kontrakt, og ville straffe dem hardere for å gå bet. Dette kalles en straffedobling. Et eksempel på dette kan være:

South dealer NS vul	♠ T875 ♥ AK83 ♦ Q65 ♣ J2														
♠ AK4 ♥ 952 ♦ 832 ♣ AK94	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px; margin: auto;"> <tr><td></td><td style="text-align: center;">N</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">W</td><td></td><td style="text-align: center;">E</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: center;">S</td><td></td></tr> </table>		N		W		E		S		♠ — ♥ JT764 ♦ T974 ♣ T875	West Pass Double(4)	North 3♠(2) Pass	East Pass Pass	South 1♠(1) 4♠(3) Pass
	N														
W		E													
	S														
	♠ QJ9632 ♥ Q ♦ AKJ ♣ Q63														

- (1) 4+♠, 12+hp
- (2) 4+♠, 10-12 hp
- (3) med 15 hp og 6 kort spar tar syd i mot invitten.
- (4) Vest har ikke tro på kontrakten.

Her ser vi at vest sitter med to sikre trumfstikk med AK, og hvis både syd og nord har minst 2 kløver hver, vil han også få for AK i kløver. Med gode utsikter til å bete kontrakten, doubler han motparten. Slik det sitter vil nord-syd gå 1 bet hvis vest tar sine 4 stikk med en gang.

Vi kan se i diagrammet "NS vul" som betyr at nord-syd er i faresonen (vulnerable på engelsk). Derfor får øst-vest 200 i score istedet for 100 siden de dobles.

Dersom man dobler, men ikke klarer å bete kontrakten, så får motstanderne bedre score enn de ville fått uten doblingen.

1.2 Opplysende doblinger

Etter hvert har man funnet ut at det kan lønne seg å bruke doblingslappen til noe annet enn å bare straffe motparten, spesielt på lave trinn. Det er sjelden vi skal straffedoble motparten på 1- og 2-trinnet, selv om det hender av og til. Derfor lønner det seg å gi doblingen en annen betydning. En svært viktig bruk er det vi kaller opplysende dobling.

La oss se på et eksempel:

Øst

♠ A854	West	North	East	South
♥ 3		1♥	Double	
♦ AKJ7				
♣ QT64				

Vi sitter øst og nord har åpnet foran oss med 1♥. Det vi lærte da vi melder inn er at vi trenger en brukbar 5-kortsfarge. Her har vi 14 poeng og en ganske grei åpning, men ingen farger å melde. Det ville være veldig dumt å passe; hvis makker har tilpasning til en av de andre fargene er det fullt mulig vi kan ta mange stikk. Derfor bruker vi dobling til å vise en hånd som dette.

En **opplysende dobling** lover vanligvis disse tingene:

- At man har (eller er veldig nær å ha) egen åpning
- At man er mottakelig i alle umeldte farger

Å være mottakelig i de umeldte fargene betyr at man har minst 3 kort i disse fargene. Siden majorfargene er viktigere enn minorfargene pleier man også å love at umeldte majorfarger er på 4 kort.

Øst

♠ Q84	West	North	East	South
♥ 83		1♠	?	
♦ KQJ7				
♣ AQT6				

Her har vi også 14 poeng, men kun 2 hjerter. Vi kan ikke lenger doble siden makker i de fleste tilfeller forventer at vi har 4 hjerter, og vil melde deretter. Vi må derfor si pass i første omgang, siden vi ikke kan melde hverken 2♣ eller 2♦ med bare 4 kort i hver farge.

La oss si at du har de samme kortene men meldingen går slik i stedet:

Øst

♠ Q84	West	North	East	South
♥ 83				1♥
♦ KQJ7	Pass	1♠	Double	
♣ AQT6				

Nå er det bare kløver og ruter som er umeldte farger. Vi har 4 kort i begge, samt egen åpning. Da kan vi igjen doble for å vise dette.

1.3 Svar på opplysende dobling.

Når makker har doblet, har vi et godt bilde av hva slags kort han vanligvis har. Målet vårt nå er å vise om vi har støtte til en av fargene hans, samt å begrense hånden vår poengmessig.

Hvis vi har støtte til en farge melder vi slik:

0-7 poeng Meld den beste fargen du har støtte i billigst mulig (men prioriter majorfarger hvis du har støtte flere steder).

8-11 poeng Hopp i den beste fargen du har støtte i (men prioriter majorfarger hvis du har støtte flere steder).

12+ poeng Meld utgang eller overmeld motpartens farge.

Dersom vi har stopper i motpartens farge og litt poeng kan vi også melde grand:

6-9 poeng Meld 1NT

10-12 poeng Meld 2NT

13+ poeng Meld 3NT

La oss ta noen eksempler:

	Øst				
	♠ J54	West	North	East	South
1.	♥ 7432				1♠
	♦ T743	Double	Pass	?	
	♣ 53				

Vi har fryktelig dårlige kort, men vi kan ikke passe makkers opplysende dobling. Motparten får helt sikkert hjem 1♠ doblet som kan bli kjempedyrt. Vi må derfor melde noe. Makker har vist at han er mottakelig i både kløver, ruter og hjerter. Vi har 4 kort i ruter og hjerter, men prioriterer majorfargen. Med 1 poeng melder vi derfor hjerterfargen billigst mulig med 2♥, og viser at vi har støtte, men 0-7 poeng.

	Øst				
	♠ AJ54	West	North	East	South
2.	♥ 94				1♥
	♦ KQ632	Double	Pass	?	
	♣ 87				

Makker har doblet opplysende over motpartens 1♥, og lover derfor egen åpning og er mottakelig i de andre fargene. Vi har ganske gode kort, med støtte både i spar og ruter. Selv om vi har lenger ruter enn spar, må vi prioritere majorfargen siden vi har støtte der. Makker har nesten alltid 4 kort spar når han melder som dette. Med 10 poeng kan vi hoppe i spar for å vise støtte med 8-11 poeng. Vi melder derfor 2♠.

	Øst				
	♠ KJ5	West	North	East	South
3.	♥ AQ2				1♦
	♦ 632	Double	Pass	?	
	♣ KJ65				

Vi har 14 poeng, og makker har lovet egen åpning med sin opplysende dobling, så vi vet at vi skal i en eller annen utgang. Men hvilken utgang? Vi har støtte i kløver, så det er mulig at 5♣ er riktig kontrakt. Samtidig er det ikke sikkert makker har 4 eller flere kløver (husk at man lover minst 3 kort i de umeldte fargene), og i tillegg er det vanligvis enklere å ta 9 stikk i 3NT enn 11 stikk i 5♣.

Vi har ikke noen stopper i ruter selv, så skal 3NT stå må makker ha stopper der. Vi kan overmelde motpartens farge for å si at vi er sterke nok til utgang, men at vi ikke vet hvilken utgang som er best ennå. Vi melder derfor 2♦.

		Øst			
		West	North	East	South
4.	♠ KT8				
	♥ J2				1♣
	♦ KT63	Double	Pass	?	
	♣ KJ92				

Vi har 11 poeng, en jevn hånd uten støtte i major, og stopper i motpartens farge. Derfor kan vi melde 2NT med denne hånda.

		Øst			
		West	North	East	South
5.	♠ QT98				
	♥ A5				1♥
	♦ K952	Double	Pass	?	
	♣ J83				

Vi har 10 poeng og stopper i hjerter. Her må vi velge mellom 2♠ og 2NT, og som vanlig prioriterer vi majorfargen. Vi melder 2♠ og viser dermed sparstøtte og 8-11 poeng.

1.4 Opplysende dobling når du er for sterk til vanlig innmelding.

Noen ganger er man for sterk til bare å melde inn en farge. Typisk hvis vi har 17 poeng eller mer må vi begynne med en opplysende dobling, for deretter å melde fargen vår neste gang. Dette viser at vi har gode kort.

		Øst			
		West	North	East	South
	♠ AKQT85				
	♥ Q5		1♥	Double	Pass
	♦ AJ5	2♣	Pass	2♠	
	♣ K3				

Vi har 19 poeng og en veldig god sparfarge. Vi er alt for sterke til å bare melde inn 1♠ så vi må begynne med en opplysende dobling. Makker svarer 2♣ som viser minst 4 kort i kløver og 0-7 poeng. Nå kan vi melde fargen vår med 2♠, og

viser med det minst 17 poeng og minst 5 kort i spar. Hvis makker har litt støtte til oss i spar og litt poeng kan han melde en gang til.

1.5 Huskeliste

- Doblinger kan brukes på mange forskjellige måter. **Straffedoblinger** brukes når man ikke har troen på at motparten klarer sin kontrakt, og ønsker å høyne innsatsen. **Opplysende doblinger** brukes etter at motparten har åpnet, og man har egen åpning men ingen annen god melding.
- **Opplysende doblinger** lover egen åpning (minimum 11-12 poeng) og at man er mottakelig i de umeldte fargene, spesielt i umeldte majorfarger.
- Når man svarer på en opplysende dobling viser man om man har støtte i en farge (spesielt om man har støtte i en majorfarge), og prøver å angi hvor sterk man er ved hvor høyt man melder.
- Hvis makker dobler opplysende og man har nok poeng til utgang, men ikke vet hvilken utgang som er best, så overmeldes motpartens farge.
- Noen ganger er man for sterk til bare å melde inn. Da dobler man opplysende først, og melder egen farge neste gang.